

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

Факультет фармацевтичний та медико-профілактичний

Кафедра педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № 6 «26» 06 2024 р

Голова вченої ради,

професор з науково-педагогічної роботи

Олександр ТОЛСТАНОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАКТИКУМ З ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ»**

Освітньо-професійна програма

Галузь знань

Спеціальність

Рівень вищої освіти

Мова навчання

Статус дисципліни

Обсяг дисципліни

Клінічна психологія та психологічна допомога

05 «Соціальні та поведінкові науки»

053 «Психологія»

Другий (магістерський)

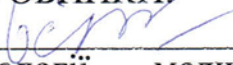
українська

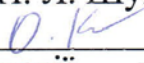
обов'язкова

90 годин / 3 кредити

Робочу програму навчальної дисципліни «Практикум з психологічної допомоги» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Клінічна психологія та психологічна допомога», навчальних та робочих навчальних планів, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.

РОЗРОБНИКИ:

Вячеслав КАЗМІРЕНКО, професор кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор психологічних наук, професор.

Олена КОСТЮК, старший викладач кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кандидат психологічних наук.

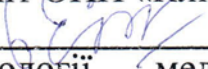

Юлія ШЕРЕМЕТ, асистент кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

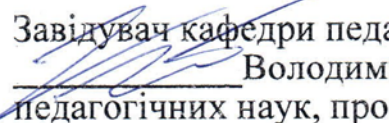
Озар МІНЦЕР, завідувач кафедри фундаментальних дисциплін та інформатики НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор.

Ірина САВЕЛЬЧУК, професор кафедри соціальних технологій Національного авіаційного університету, доктор педагогічних наук, професор.

Гарант ОПІ «Клінічна психологія та психологічна допомога»

Вячеслав КАЗМІРЕНКО, професор кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, доктор психологічних наук, професор.

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права НУОЗ України імені П. Л. Шупика, протокол № 7 від «3» червня 2024 року.

Завідувач кафедри педагогіки, психології, медичного та фармацевтичного права
Володимир КРАСНОВ, доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні вченої ради фармацевтичного та медико-профілактичного факультету (ВРФ), протокол № 6 від «12» червня 2024 року.

Голова ВРФ
Василь МИХАЛЬЧУК, доктор медичних наук, професор.

ЗМІСТ

	ст
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
5. Програма навчальної дисципліни	7
6. Структура навчальної дисципліни	8
7. Самостійна робота	9
8. Перелік питань для підсумкового контролю	10
9. Методи навчання	11
10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	11
11. Рекомендований бібліографічний список	14

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Практикум з психологічної допомоги», є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми «Клінічна психологія та психологічна допомога» спеціальності 053 «Психологія».

Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1.

Найменування показників	Опис		
1. Загальна характеристика дисципліни			
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»		
Спеціальність	053 Психологія		
Спеціалізація	-		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)		
Мова навчання	українська		
Кількість годин	90		
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС		
2. Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання			
	очна денна	очна вечірня	заочна
Рік підготовки	2	-	2
Семестр	3	-	3
Лекції	14	-	6
Практичні	20	-	8
Семінарські	10	-	-
Лабораторні	-	-	-
Самостійна робота	46	-	76
Курсова робота (курсний проєкт)	-	-	-
Вид контролю	Залік	-	Залік

2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна «Практикум з психологічної допомоги» грає важливу роль для вивчення у даній ОПП. Даний курс має теоретичну і практичну спрямованість. діагностування психологічних проблем людини, надання їй психологічної підтримки та допомоги передбачає наявність психологічної компетентності, зумовленої знаннями, навичками, уміннями, особистісними якостями.

2.2. Мета дисципліни:

Отримання здобувачами вищої освіти системних знань з питань основ психологічної допомоги людині, формування, оновлення та поглиблення у вказаній категорії здобувачів освіти ключових комунікативних, особистісних компетентностей, забезпечення оптимальних психологічних умов для розвитку особистості, надання психологічної допомоги людині в розв'язанні її особистих проблем.

2.3. Завданнями вивчення дисципліни є:

- сформувати у здобувачів вищої освіти здатність до природничо-наукової методології аналізу психічних феноменів і поведінки;

- озброїти здобувачів вищої освіти знаннями про особливості людської поведінки при зовнішніх ризиках;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з практичною спрямованістю психолога задля допомоги іншим;
- сприяти розвитку важливих професійних властивостей особистості, творчого ставлення до професійної діяльності.

2.4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як:

«Загальна психологія», «Клінічна патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики», «Психологічна допомога при тривозі, фобіях та депресії»,

Дана дисципліна є базою для проходження переддипломної практики та написання кваліфікаційної роботи магістра.

3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «Практикум з психологічної допомоги» дозволяє набуті здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК1 «Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях».

ЗК2 «Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професії, особистісна прихильність до фаху, мотивація на досягнення у фаховій діяльності».

ЗК3 «Здатність проведення досліджень на відповідному рівні».

ЗК4 «Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій».

ЗК5 «Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел».

ЗК6 «Здатність приймати обґрунтовані рішення».

ЗК7 «Здатність генерувати нові ідеї (креативність)».

ЗК8 «Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії».

ЗК9 «Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети».

ЗК10 «Здатність до системного, абстрактного і креативного мислення у процесі аналізу та синтезу інформації».

Фахові (спеціальні) компетентності:

СК1 «Орієнтованість на оволодіння сучасними науково обґрунтованими знаннями в галузі психічного здоров'я. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем клінічної психологічної науки та/або практики. Уміння шукати достовірну інформацію, спиратися на дані наукових досліджень, здатність до критичного аналізу. Готовність до опрацювання значної кількості джерел Здатність працювати у міжнародному контексті».

СК2 «Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів

та захворювань, а також до професійного мислення на підставі аналізу та синтезу феноменів, симптомів та синдромів різних видів патології та вад розвитку».

СК3 «Здатність обирати й застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики й техніки практичної діяльності».

СК4 «Здатність збирати інформацію про пацієнта та вибору оптимальних методів проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта для виявлення феноменологічних проявів його стану, визначення реєстр-синдрому та інтерпретації цих результатів для встановлення клінічного діагнозу та/або патопсихологічного заключення».

СК5 «Здатність відповідально та свідомо застосовувати фахові знання та навички в практичних ситуаціях, а саме: здійснювати практичну діяльність (психодіагностичну, психоед'юкаційну, психогігієнічну, психопрофілактичну, консультаційну, тренінгову, психокорекційну, психологічний супровід) з використанням науково верифікованих методів та технік».

СК6 «Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення в сфері клінічної психології».

СК7 «Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. Здатність ефективно спілкуватися із спеціальною та загальною аудиторіями державною та іноземною мовами. Здатність представляти складну інформацію в зручній та зрозумілій спосіб усно і письмово, використовуючи відповідну технічну лексику та методи, ефективно використовувати навички риторики. Готовність до консультацій з фахівцями та емпіричної перевірки даних в ході прийняття рішень».

СК8 «Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову), опановувати і практично використовувати методи психологічного та психотерапевтичного впливу, психологічних інтервенцій, а також проводити психологічну реабілітацію із застосуванням спеціальних методик з метою відновлення стану здоров'я пацієнта при соматичних, психічних, поведінкових та психосоматичних розладах, профілактики їх рецидивування (декомпенсації)».

СК9 «Готовність організувати роботу колективу в розв'язанні актуальних проблем клінічної психології. Здатність працювати у великій групі, розуміючи відповідальність за результати роботи, а також беручи до уваги бюджетні витрати та персональні зобов'язання. Здатність працювати в умовах обмеженого часу та ресурсів, а також мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей».

СК10 «Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. Здатність адекватно реагувати на нові ситуації в професійній діяльності. Вміння ефективно поводитися в практичних ситуаціях».

СК11 «Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію».

4. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна структурована за принципом блоків і складається з двох навчальних змістових блоків, а саме:

– змістового блока № 1 «Основні поняття про психолога-практика та психологічний супровід», інтегрованими вимогами до блока №1 є: надати розуміння основним характеристикам особливості психолога-практика, як початківця та надати розуміння поняттю психологічний супровід.

– змістового блока № 2 «Процес психологічної практики», інтегрованими вимогами до блока №2 є: розуміння структурної характеристики етапів надання психологічної допомоги та індивідуальних і групових консультацій.

Змістовне наповнення програми навчальної дисципліни у таблиця 2.

Таблиця 2.

Код теми	Назва блока, теми	Перелік основних питань теми
1	2	3
Змістовий блок 1. Основні поняття про психолога-практика та психологічний супровід		
1.1.	Особистість, діяльність та основні навички психолога-практика.	Роль і місце психолога у практичній діяльності. Модель ефективного консультанта. Типологія психологів-практиків. Вплив професійної діяльності на особистість психолога. Етичні аспекти практичної психологічної діяльності. Особистість психолога як інструмент впливу на клієнта. Результативність психологічної практики: поняття, умови здійснення та фактори її ефективності. Уміння слухати та чути клієнта. Уміння ефективно використовувати невербальні засоби спілкування. Уміння спостерігати. Уміння давати та приймати зворотний зв'язок. Уміння слідувати за клієнтом. Ехо-техніка. Перефразування. Резюмування. Техніки постановки питань.
1.2.	Основні принципи надання психологічної допомоги та психологічного супроводу.	Психологічний супровід та його призначення в сучасній системі психологічної допомоги. Психологічна підтримка та її соціальне призначення. Категорії порушень, які підпадають під психологічний супровід та психологічну підтримку. Традиційні та інноваційні технології психологічного супроводу. Напрями реалізації психологічної підтримки. Дорожня карта як інтегративна технологія «розвиток-оточення-вплив-динаміка» роботи з дітьми та дорослими з ментальними порушеннями розвитку. Категорія порушень розвитку «розумова відсталість», «аутизм», «затримка психічного розвитку» (органічного генезу), «гіперактивність», «психічні розлади» (органічного характеру). Покроковий алгоритм розроблення дорожньої карти «діагностика-компенсація/корекція-формування-соціальна інтеграція».
Змістовий блок 2. Процес психологічної практики		
2.1.	Структура психологічної сесії.	Складання контракту з клієнтом. Створення атмосфери довіри. Активне слухання. Фокусування на емоціях клієнта. Техніка нормалізації. Саморозкриття. Фокусування на думках клієнта. Конфронтація між психологом та клієнтом. Новий погляд на проблему. Поради. Фокусування на поведінці клієнта. Інформування. Закінчення першої та подальших сесій. Закінчення останньої сесії.
2.2.	Особливості	Психологічне консультування. Психологічна терапія. Етапи

	психологічного консультування та різновиди методик надання психологічної допомоги.	психологічного консультування. Проблема Запиту в психоконсультуванні. Психологічна терапія. Дискусія щодо завершеності психотерапевтичного процесу. Сфери використання психологічного консультування. Призначення психологічної терапії. Проблемне поле психологічного консультування. Проблемне поле психологічної терапії. Види Запитів на використання психологічного консультування та психотерапії. КПТ. Арт-терапія. Тілесна терапія. Мультимодальні техніки.
2.3.	Основні характеристики психологічної роботи з нестандартними клієнтами.	Протоколи першої психологічної допомоги. Алгоритми роботи з клієнтами/пацієнтами в короткі терміни. Особливості роботи з агресивними, тривожними та невмотивованими клієнтами. Ігнорування зі сторони клієнта. Істерика. Плач. Злість. Обман.
2.4.	Індивідуальні та групові методи психологічної допомоги під час війни.	Консультативна бесіда як основний метод роботи психолога. Структура бесіди: початок; розпитування клієнта; психокорекційна дія; завершення. Вимоги до діалогу з клієнтом: обмеження ролі консультанта у діалозі; наближення стилю мовлення консультанта до стилю мови клієнта; обмеженість та точність висловлювань консультанта. Вербальний та невербальний контакти з клієнтом. Психодіагностична робота з клієнтом. Застосування методів візуальної психодіагностики у консультативній роботі. Методи соціально-психологічної діагностики організації: спостереження, інтерв'ю, анкетування, соціометрія, тестування. Фокус-групи як групові напівстандартизовані інтерв'ю. Психокорекційні групи та їх види. Використання групового тренінгу у психологічному консультуванні. Основні процедури проведення групового тренінгу. Особливості надання психологічної допомоги особам, які постраждали від війни.

6. Структура навчальної дисципліни (навчально-тематичний план викладання дисципліни)

Код теми	Назва освітнього блоку, теми	Денна форма навчання (кількість годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий блок I Основні поняття про психолога-практика та психологічний супровід							
1	Тема 1.1. Особистість, діяльність та основні навички психолога-практика.	11	2	1	2	6	-
2	Тема 1.2. Основні принципи надання психологічної допомоги та психологічного супроводу.	13	2	1	2	8	-
Усього годин за блоком I		24	4	2	4	14	-
Змістовий блок II Процес психологічної практики							
3	Тема 2.1. Структура психологічної сесії.	16	2	2	4	8	-

4	Тема 2.2. Особливості психологічного консультування та різновиди методик надання психологічної допомоги.	16	2	2	4	8	-
5	Тема 2.3. Основні характеристики психологічної роботи з нестандартними клієнтами.	16	2	2	4	8	-
6	Тема 2.4. Індивідуальні та групові методи психологічної допомоги під час війни.	18	4	2	4	8	-
Усього годин за блоком II		66	10	8	16	32	-
Підсумковий контроль		залік	-	-	-	-	-

Код теми	Назва освітнього блоку, теми	Заочна форма навчання (кількість годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий блок I Основні поняття про психолога-практика та психологічний супровід							
1	Тема 1.1. Особистість, діяльність та основні навички психолога-практика.	14	1	-	1	12	-
2	Тема 1.2. Основні принципи надання психологічної допомоги та психологічного супроводу.	14	1	-	1	12	-
Усього годин за блоком I		28	2	0	2	24	-
Змістовий блок II Процес психологічної практики							
3	Тема 2.1. Структура психологічної сесії.	14	1	-	1	12	-
4	Тема 2.2. Особливості психологічного консультування та різновиди методик надання психологічної допомоги.	14	1	-	1	12	-
5	Тема 2.3. Основні характеристики психологічної роботи з нестандартними клієнтами.	17	1	-	2	14	-
6	Тема 2.4. Індивідуальні та групові методи психологічної допомоги під час війни.	17	1	-	2	14	-
Усього годин за блоком II		62	4	0	6	52	-
Підсумковий контроль		залік	-	-	-	-	-

7. Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)		
		денна форма	вечірня форма	заочна форма
1	Тема 1. Особистість, діяльність та основні навички психолога-практика. 1. Охарактеризуйте етичні аспекти	6	-	12

	практичної психологічної діяльності. 2. Проаналізуйте особистість психолога як інструмент впливу на клієнта.			
2	Тема 2. Основні принципи надання психологічної допомоги та психологічного супроводу. 1. Охарактеризуйте традиційні та інноваційні технології психологічного супроводу. 2. Назвіть напрями реалізації психологічної підтримки.	8	-	12
3	Тема 3. Структура психологічної сесії. 1. Охарактеризуйте створення атмосфери довіри. 2. Охарактеризуйте активне слухання та фокусування на емоціях клієнта.	8	-	12
4	Тема 4. Особливості психологічного консультування та різновиди методик надання психологічної допомоги. 1. Назвіть етапи психологічного консультування. 2. Охарактеризуйте проблему запиту в психоконсультуванні.	8	-	12
5	Тема 5. Основні характеристики психологічної роботи з нестандартними клієнтами. 1. Охарактеризуйте алгоритми роботи з клієнтами/пацієнтами в короткі терміни. 2. Охарактеризуйте особливості роботи з агресивними клієнтами.	8	-	14
6	Тема 6. Індивідуальні та групові методи психологічної допомоги під час війни. 1. Охарактеризуйте вимоги до діалогу з клієнтом. 2. Охарактеризуйте основні процедури проведення групового тренінгу.	8	-	14

Індивідуальні завдання як один з видів самостійної роботи здобувача вищої освіти мають включати назву, їхній обсяг, коротку характеристику змісту і вимог до виконання та оцінювання. Індивідуальне завдання з певної навчальної дисципліни передбачає закріплення, узагальнення та застосування знань, набутих здобувачем під час вивчення дисципліни, для комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Тематика індивідуальних завдань, вимоги до звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

8. Перелік питань для підсумкового контролю

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкового контролю відповідно до зазначеної у навчальному плані форми *залік* розробляються

провідним викладачем кафедри згідно із тематичним планом робочої програми навчальної дисципліни, є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

9. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ *на семінарських заняттях* обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодіти культурою толерантності.

✓ *на практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; лабораторні роботи; виконання дослідів; метод проєктів (проєктування); мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання

активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби. Для здобувачів очної (денної, вечірньої) форми навчання кожен модуль завершується модульною контрольною роботою.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: усний залік, письмовий залік, диференційований залік, усний іспит, письмовий іспит, тестування, захист проєктів тощо відповідно до специфіки й особливостей дисципліни.

Шкала оцінювання

для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота						ІНДЗ	Залік	Сума
Змістовий блок 1		Змістовий блок 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
$\frac{\sum T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + T6}{5} * 12 = \text{max}60$								
60								

для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Поточне тестування, самостійна та контрольна робота						Комплексна контрольна робота	Залік	Сума
Змістовий блок 1		Змістовий блок 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
$\frac{\sum T1 + T2 + T3 + T4 + T5 + T6}{5} * 4 = \text{max}60$								

Розмір шкали ЄКТС з навчальної дисципліни (освітнього компонента) для рівнів освіти дорівнює 200 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 120 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення дисципліни для галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», становить 100, у тому числі за поточну навчальну діяльність 60 балів, за результатами підсумкового контролю 40 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014).

Оцінювання результатів навчання з навчальної роботи здобувача з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань на кожному семінарському і практичному занятті, а також однієї загальної оцінки результатів самостійної роботи з дисципліни та виставлення балів від 1 до 5 (див. таб. «Шкала оцінювання»).

Оцінка результатів з навчальної роботи здобувача з дисципліни, визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача, отриманого на семінарських та практичних заняттях з урахуванням балу за самостійну роботу протягом опанування навчальної дисципліни та помноженого на коефіцієнт K1 ($K1=60:5=12$) з округленням результату до цілого числа.

Середній бал здобувача визначається шляхом додавання усіх балів отриманих на семінарських, практичних заняттях та балу самостійної роботи з опанування навчальної дисципліни, поділених на кількість відповідей здобувача, до якої додається, як правило, 1 чи 2 (за кількістю оцінок результатів самостійної роботи) з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5).

У разі, коли середньоарифметичний бал здобувача менший 2,5 здобувач вважається таким, що має академічну заборгованість, яку зобов'язаний ліквідувати шляхом відпрацювання тем програми навчальної дисципліни, з яких не має відповідних балів.

Підсумковий контроль може складатися як письмово, так і усно за завданнями підсумкового контролю, які пропонуються здобувачу. Максимальна кількість балів з підсумкового контролю здобувачів становить 80 балів.

Оцінювання під час підсумкового контролю здійснюється шляхом визначення балу за кожне виконане завдання. Науково-педагогічний працівник має обґрунтувати виставлені бали, керуючись існуючими критеріями.

Оцінка з підсумкового контролю здобувача визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача отриманого за виконання кожного завдання підсумкового контролю помножене на коефіцієнт K2 ($K2=40:5=8$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал здобувача з підсумкового контролю визначається шляхом додавання усіх балів отриманих за кожне завдання підсумкового контролю, поділених на кількість завдань з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5).

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками.

Загальний розподіл балів за результатами навчання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів	200 балів		залік/екзамен	
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано

61 - 67	111 – 124	Е		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

11. Рекомендований бібліографічний список

Основна література

1. Казміренко В.П. Соціальна психологія Організації; монографія/ Казміренко В.П вид. Гельветіка,Одеса, 2021р, 450с.
2. Казміренко В.П. Формування діалогу як соціально-психологічна основа розвитку інтеграційних процесів у суспільстві: подолання кризи конфронтації // Наук. студії із соц. та політ. психології: Зб. ст. К., 2008.
3. Костюк О., Бойчук О.Особливості невизначеної втрати в психотерапевтичній роботі// Міжнародна науково-практична конференція “Війна. Психотерапія травми”, Видавництво УКУ, 2023.
4. Кравченко Г., Краснов В., Костюк О. Трансформація індивідуального досвіду через рефреймінг контексту в арттерапевтичному просторі (Методика «Килим»). Простір арт-терапії. Збірник наукових праць. Вип. 1 (29). 2021. С. 98-107
5. Краснов В.В. Костюк О.І. Ризики погіршення здоров'я нації під впливом стресів воєнного часу в Україні. Матеріали науково- практичної конференції з міжнародною участю. 21 жовтня 2022 р. МОЗ України Київ, НУОЗ України імені П. Л. Шупика, 2022.
6. Крюкова М. А., Лісовенко А. Ф. Практикум з психотерапії та психокорекції : навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістра факультету психології, політології та соціології) кафедра психології НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 40 с.
7. Москалець В. Мотиваційно-динамічний підхід до гри та ігрового психологічного змісту інших видів діяльності // Психологія і суспільство. Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис, 2020. – № 2. – С. 37-54.

8. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник (для студентів-психологів). К.: Ліра-К, 2019. 563 с.
9. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник (для студентів-психологів). К.: Ліра-К, 2019. 563 с.
10. Особистісне професійне зростання: психологічні тренінги : навчальний посібник / за ред. Л.В. Долинської, О.В. Темрук. К. Каравела, 2019. 560 с.
11. Особливості стосунків «психотерапевт – клієнт» у сучасному соціокультурному середовищі: монографія / З.Г. Кісарчук, Я.М. Омельченко, Г.П. Лазос [та ін.] ; за ред. З.Г. Кісарчук. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2017. – 225 с.
12. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій: практичний посібник / [Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.] ; за наук. ред. Т. М. Титаренко / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.

Додаткова література

1. Корнієнко І.О. Психологія опанувальної поведінки особистості: монографія / І.О. Корнієнко. – Мукачево: РВУ МДУ, 2017. – 465 с.
2. Левченко К.Б. Соціально-педагогічна та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту : навчально-методичний посібник / Левченко К.Б., Панок В.Г., Трубавіна І.М. К. : Агентство “Україна”. 2015. 176 с.
3. Островська К.О., Островський І.П. Основи психолого-педагогічної та медичної діагностики дітей із спектром аутистичних порушень. Навчальний посібник. – Львів, Тріада плюс, 2015. – 228 с.
4. Панько Т.В. та ін. Критерії діагностики і лікування психічних розладів та розладів поведінки у дорослих: клін.посібник Харків: Арсис ЛТД, 2020. 303с.
5. Пінчук І.Я. та ін. Стрес і людина: медико-психологічна допомога при стресових розладах: метод.посіб. Київ.: КАЛІТА. 2020.92с.

6. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
2. <http://library.law.yale.edu/> – Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету;
3. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
4. <https://www.nuozu.edu.ua/#gsc.tab=0> – офіційний сайт Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика;
5. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
6. <https://moz.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
7. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
8. <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Лист перегляду (актуалізації) робочої програми навчальної дисципліни

№	Висновок щодо актуальності РПНД*	Дата перегляду	№ протоколу кафедри	Підпис викладача	Підпис гаранта ОПП	Підпис завідувача кафедри

*У колонці «Висновок щодо актуальності РПНД» зазначити висновок кафедри, щодо перегляду (актуалізації): *актуалізовано; необхідно внести зміни у такі розділи (із їх зазначенням); внесені зміни у розділ; замінено сторінки №; тощо.*